

B416 1/02

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 11239.

Kl. 15 a 1.

Jojna Chaim Kronenberg
(Biłgoraj, Polska).

Czcionki liter i znaków punktacyjnych pisma hebrajskiego do druku maszynowego względnie ręcznego.

Zgłoszono 23 lipca 1928 r.

Udzielono 8 listopada 1929 r.

Abecadło hebrajskie posiada tylko spółgłoski, zaś do oznaczenia samogłosek (i, u, o, e, a i inne) służą znaki punktacyjne (akcenty), umieszczone pod każdą literą spółgłoskową. Wskutek tego, używane są w druku czcionki z literami spółgłoskowymi i oddzielnie czcionki zawierające znaki punktacyjne. Przy składaniu trzeba składać osobno jeden rząd zawierający wyrazy złożone tylko z liter spółgłoskowych, a następnie osobno drugi rząd, zawierający czcionki ze znakami punktacyjnymi. Wymaga to dużo pracy, gdyż znaki te muszą być umieszczone pod właściwymi literami.

Ponieważ takie składanie pochłania dużo pracy i trudu, większość druków nie zawiera wcale znaków punktacyjnych, za-

stępujących samogłoski, czytelnik zaś odczytuje na podstawie wprawy bez samogłosek. Stąd trudność czytania niepunktowanego druku przez ludzi nieposiadających wprawy; stąd też droższyna druków punktowanych, przy których drugi rząd czcionek nie może być opuszczony, jak zwykle się to praktykowało.

Wynalazek niniejszy ma na celu zrealizowanie tego, żeby punkty oznaczające samogłoski były składane w jednym rzędzie z literami spółgłoskowymi, będąc zarazem umieszczone pod spółgłoskami. Usunie to konieczność ręcznego składania znaków punktacyjnych, gdyż tylko czcionki niepunktowane można było składać maszynowo.

Cel ten osiąga się przez specjalny spo-

sób odlewania czcionek spółgłoskowych i punktacyjnych.

Czczionki spółgłoskowe odlewa się według wynalazku w ten sposób, że słupek czcionki jest węższy od główki z literą o dwa lub trzy punkty, gdzie punkt jest miarą grubości słupka czcionki i jest nieco mniejszy od jednego milimetra. Wskutek tego główka z literą wystaje ze słupka na lewo lub na prawo.

Dzięki stosowaniu sposobu według wynalazku powstają następujące zmiany.

Dotąd słupek czcionki wynosił 5 punktów grubości, 12 punktów szerokości i posiadał wysokość dowolną; na główce osadzona była jedynie litera bez znaku punktacyjnego.

Wynalazek polega na tem, że czcionka ze znakiem punktacyjnym składać się będzie z dwóch czcionek: czcionki litery o grubości słupka 3 punktów i drugiej czcionki punktacyjnej (akcentowanej) o grubości słupka 2 punktów. Czcionki razem złożone nie przekroczą grubości dawnego słupka, nadają zaś odbitej literze właściwy znak punktacyjny.

Na rysunku fig. I przedstawia widok z boku czcionki literowej; fig. II — widok z przodu; fig. III — widok czcionki z dołu oraz fig. IV — widok tej samej czcionki z góry.

Fig. V, VI, VII i VIII przedstawiają analogiczne widoki czcionki punktacyjnej.

Fig. IX pokazuje widok z boku obu czcionek, złożonych razem; fig. X — widok z przodu; fig. XI — widok z góry złożonych razem czcionek.

Ażeby zatem otrzymać literę akcentowaną, należy ułożyć słupek ze znakiem punktacyjnym na słupek litery tak, że grubość obu słupków równa się grubości czcionki spółgłoskowej, główki zaś odpowiednio wzajemnie zachodzą za siebie i dopełniają się, przyczem znak punktacyjny znajduje się zawsze pod literą (fig. XI).

Zastrzeżenia patentowe.

1. Czcionki liter i znaków punktacyjnych pisma hebrajskiego do druku maszynowego względnie ręcznego, zawierające w swoim składzie zwykle czcionki spółgłoskowe bez znaku punktacyjnego, znamienne tem, że posiadają czcionki spółgłoskowe ze znakami punktacyjnymi, składające się z czcionki literowej o grubości słupka 3 punktów i czcionki ze znakiem punktacyjnym o grubości słupka 2 punktów, przyczem obie czcionki składowe, złożone razem, mają grubość wspólną słupka równą grubości czcionki zwykłej.

2. Czcionki liter i znaków punktacyjnych według zastrz. 1, znamienne tem, że główki obu składowych czcionek, umieszczone na końcu słupków, zwrócone są zawsze w stronę przeciwną i zachodzą za siebie, tworząc pełną literę akcentowaną, której znak punktacyjny znajduje się zawsze pod literą, wskutek czego umożliwione jest składanie maszynowe w jednym rzędzie.

Jo jna Chaim Kronenberg.

